

DET KONGELIGE BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Rundskriv

Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og
Akershus

Nr.	Vår ref	Dato
Q-06/2025	23/3280	23. januar 2025

Forenklet regnskapsrapportering for underledd i tros- og livssynssamfunn og revisors kontroll

Dette rundskrivet gjelder inntil annet blir bestemt.

1. Innledning

Ved kongelig resolusjon 8. desember 2023 ble det fastsatt endringer i [forskrift om registrering av og tilskudd til tros- og livssynssamfunn \(trossamfunnsforskriften\)](#) §§ 13 og 14 om henholdsvis regnskap og revisjon. Med endringene åpnes det for at tros- og livssynssamfunn som består av flere menigheter, lokallag eller tilsvarende regionale og/eller lokale underledd, kan fremlegge regnskapsopplysninger for disse på en forenklet måte – i stedet for et samlet regnskap for hele virksomheten.

Departementet understreker at den forenklete regnskapsrapporteringen for underledd skal leveres i tillegg til regnskapet sentralledd skal sende inn etter reglene i trossamfunnsforskriften § 13.

Hvis tros- eller livssynssamfunnet har én samlet økonomi for hele virksomheten og fører ett regnskap som viser samtlige inntekter og utgifter knyttet til aktivitetene både på sentralt og lokalt nivå (og eventuelt regionalt nivå), holder det å sende dette regnskapet til statsforvalter. At et underledd ikke får overført noe av statstilskuddet fra sentralledd, betyr ikke i seg selv at underleddet ikke omfattes av samfunnets regnskapsplikt etter loven. Regnskapet skal gi en spesifisert oversikt over samtlige inntekter og utgifter i tros- eller livssynssamfunnet, se trossamfunnsforskriften § 13 andre ledd andre punktum.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8036 Dep	Akersgt. 59	22 24 90 90	Forbruker-, tros- og	Geir Telstø
0030 Oslo		Org. nr.	livssynsavdelingen	22 24 80 28
postmottak@bfd.dep.no	www.bfd.dep.no	972 417 793		

I noter til sentralleddets regnskap skal det opplyses om hvilke utland det er mottatt bidrag fra når summen av alle slike bidrag fra fysiske og juridiske personer i landet er 50 000 norske kroner eller mer i regnskapsåret. Det skal videre opplyses om summen av bidragene fra hvert land. Denne plikten til å opplyse om bidrag fra utlandet i noter til regnskapet omfatter bidrag både til sentralledd og underledd i tros- eller livssynssamfunnet.

1.1. Definisjoner av underledd

Et lokalt underledd er en enhet på lokalt plan som organisatorisk eller gjennom vedtekter har tilknytning til regionalledd- og/eller sentralledd.

Et regionalt underledd er en enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter er tilknyttet et sentralledd, og som har ett eller flere lokalledd tilknyttet seg.

2. Trossamfunnsforskriften §§ 13 og 14

Trossamfunnsforskriften § 13 lyder (ovennevnte endring i kursiv):

«Tros- og livssynssamfunn skal benytte tilskuddet til tros- eller livssynsformål.

Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd, skal sende et årlig regnskap til statsforvalteren. Regnskapet skal gi en spesifisert oversikt over tros- eller livssynssamfunnets inntekter og utgifter, og vise hva tilskuddet er benyttet til. *Tros- og livssynssamfunn som består av flere underledd, kan gi regnskapsopplysningene for disse på en forenklet måte ved bruk av skjema fastsatt av departementet.*

Tros- og livssynssamfunn skal i note til regnskapet opplyse om hvilke utland det er mottatt bidrag fra når summen av alle slike bidrag fra fysiske og juridiske personer i landet er 50 000 norske kroner eller mer i regnskapsåret. Det skal videre opplyses om summen av bidragene fra hvert land. Ved bidrag fra land der staten ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan statsforvalteren i tillegg kreve at tros- eller livssynssamfunnet oppgir hvem bidragsyterne er, og størrelsen på deres respektive bidrag, for å kunne avklare om det er mottatt bidrag nevnt i forskriften § 11 første ledd bokstav f. Med bidrag menes pengestøtte og verdien av varer, tjenester og andre tilsvarende ytelser som er mottatt vederlagsfritt eller til underpris.

Tros- eller livssynssamfunnets regnskap skal være signert og sendes til statsforvalteren innen 10. april. Statsforvalteren kan forlenge fristen etter søknad fra tros- eller livssynssamfunnet.

Regnskapet skal sendes til statsforvalteren ved bruk av den særskilte digitale løsningen for tros- og livssynssamfunn. Departementet kan i særlige tilfeller tillate at regnskap sendes inn på annen måte.»

At regnskapet skal gi en «spesifisert oversikt» over inntektene og utgiftene, betyr at tros- eller livssynssamfunnets ulike inntekter og utgifter skal være så deltajert inndelt og gruppert etter type at det klart viser hva slags inntekter og utgifter samfunnet har hatt i regnskapsåret og hva statstilskuddet er blitt brukt til. Det er for eksempel ikke tilstrekkelig at utgiftene er gruppert i «driftskostnader» og «andre kostnader».

Forskriften § 14 lyder (ovennevnte endring i kursiv):

«Regnskapet skal være revidert av statsautorisert revisor når tilskuddet er høyere enn 300 000 norske kroner i regnskapsåret.

Ved forenklet regnskapsrapportering etter § 13 andre ledd tredje punktum skal regnskapsopplysningene for et underledd være kontrollert av statsautorisert revisor når underleddet i løpet av regnskapsåret har fått overført mer enn 300 000 kroner av tros- eller livssynssamfunnets statstilskudd. Departementet kan fastsette hvilke kontrollhandlinger revisor skal utføre. Har underleddets eget regnskap blitt revidert av statsautorisert revisor, kan revisjonsberetningen fremlegges i stedet for at det gjennomføres revisorkontroll i henhold til første punktum.»

Vedlagt følger kongelig resolusjon 8. desember 2023, der endringene er nærmere omtalt.

3. Bruk av statstilskudd til tros- eller livssynsformål

Hovedformålet med statens tilskudd er at tros- og livssynsfriheten skal kunne utøves i praksis. I tråd med dette er det fastslått i trossamfunnsloven § 5 andre ledd at tros- og livssynssamfunnene skal benytte statstilskuddet til henholdsvis tros- eller livssynsformål.

Brukes tilskuddsmidler til annet enn tros- eller livssynsformål, kan tros- eller livssynssamfunnet bli nektet eller få avkortet nye tilskudd, se trossamfunnsforskriften § 11 første ledd bokstav b, jf. trossamfunnsloven § 6 tredje ledd. Tilskudd kan også bli krevd tilbakebetalt, se trossamfunnsforskriften § 12, jf. loven § 6 fjerde ledd.

Hva som menes med «tros- eller livssynsformål» defineres hverken i trossamfunnsloven eller -forskriften. Begrepet skal forstås vidt. Det åpner for at tilskuddet kan brukes til å dekke et bredt spekter av utgifter i forbindelse med tros- eller livssynssamfunnets egen religiøse eller livssynsmessige virksomhet. I Prop. 130 L (2018–2019) opplyses følgende om regelen (side 256):

«Den nye felles bestemmelsen for tros- og livssynssamfunn om at tilskuddet skal benyttes til «tros- eller livssynsformål» er ment å videreføre det materielle innholdet i de tidligere bestemmelsene. Hovedformålet med statens tilskudd er at tros- og livssynsfriheten skal kunne utøves i praksis. Loven krever likevel ikke at tilskuddet utelukkende skal anvendes direkte til utøvelse av tro og livssyn. Det er tilstrekkelig at en aktivitet har et «tros- eller livssynsformål», og det dekker både drifts- og investeringsutgifter som knytter seg til samfunnets aktiviteter. Bestemmelsen betyr

dermed at samfunnene vil kunne bruke tilskuddet til å dekke et vidt spekter av utgifter i forbindelse med samfunnets egen religiøse eller livssynsmessige virksomhet. Aktiviteten må skje i regi av tros- eller livssynssamfunnet, og samfunnet kan ikke overføre tilskuddene direkte til sine medlemmer. Det vil også være i strid med bestemmelsen om samfunnet, i stedet for å bruke midlene selv, gir tilskuddet videre til andre organisasjoner eller formål i Norge eller i utlandet. Tilskuddsmidler kan settes av til sparing, forutsatt at de senere brukes i tråd med lovens forutsetninger. Det vil imidlertid være i strid med bestemmelsen dersom tilskuddsmidler gjøres utilgjengelig for tros- eller livssynssamfunnets styrende organer.»

Loven krever altså likevel ikke at tilskuddet utelukkende brukes til direkte utøvelse av tro eller livssyn, såfremt aktivitetene har et tros- eller livssynsformål. Tilskuddsmidler vil blant annet kunne brukes til sosiale og kulturelle aktiviteter, for eksempel leksehjelp og ungdomsklubb, når tilbudet inngår i realiseringen av tros- eller livssynsformålet. De vil selvsagt også kunne brukes til å dekke utgifter til administrasjon av tros- eller livssynssamfunnet.

4. Skjema for forenklet regnskapsrapportering

Vedlagt følger skjemaet som tros- og livssynssamfunnene skal benytte dersom de ønsker å levere en forenklet regnskapsrapportering for underledd, i begge målformer. Det er ikke adgang til å sende inn underleddenes respektive regnskaper i stedet for skjemaet.

Skjemaet kan også lastes ned på departementets nettsider: [Skjemablanketter - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no).

I skjemaets øverste rad skal det stå nummer og navn på de respektive underleddene. Det er mulig å legge til kolonner for å få plass til flere underledd, se veiledning [her](#).

Verken sentralleddets eller underleddenes regnskap må ha de samme inntekts- og utgiftsgrupperingene som i skjemaet for den forenklete regnskapsrapporteringen. Det er mulig å endre på grupperinger i skjemaet for å tilpasse dette til regnskapene, så lenge det i skjemet gis en spesifisert oversikt over underleddenes inntekter og utgifter. Overføres det statstilskudd fra sentralleddet til underledd, skal det være egne rader for dette i skjemaet. Det samme gjelder for eventuelle gaver/bidrag fra utlandet.

I 2025 er det føyd til en rad for eventuelle skattekostnader hos underleddene. Tros- og livssynssamfunn som sender inn et skjema uten denne raden, behøver ikke sende inn et nytt skjema.

Sekkekategoriene «andre inntekter» og «andre kostnader» skal i utgangspunktet benyttes i stedet for å legge til flere rader for inntekter eller utgifter.

I tros- og livssynssamfunn som velger å benytte seg av adgangen til forenklet regnskapsrapportering for underledd, skal et utfylt skjema sendes inn av sentralleddet ved bruk av den digitale løsningen for tros- og livssynssamfunn, innen 10. april i året etter

regnskapsåret. Sentralleddet i tros- eller livssynssamfunnet kan ved behov søke statsforvalter om utsatt frist, jf. trossamfunnsforskriften § 13 fjerde ledd.

Går det tilskudd eller andre midler til lokale underledd via regionale underledd, bør samfunnet fylle ut og sende inn separate skjema for henholdsvis regionale og lokale underledd, for å unngå at de samme tilskuddsmidlene inntektsføres flere ganger i samme skjema.

5. Revisors kontrollhandlinger

Etter trossamfunnsforskriften § 14 andre ledd skal en statsautorisert revisor kontrollere underleddets regnskapsopplysninger, det vil si opplysningene som er ført inn i skjemaet for forenklet regnskapsrapportering, hvis det i løpet av det aktuelle regnskapsåret har fått overført mer enn 300 000 kroner av tros- eller livssynssamfunnets statstilskudd.

Revisors oppdrag skal utføres i samsvar med internasjonal standard for beslektede tjenester (ISRS) 4400 (revidert) *Oppdrag om avtalte kontrollhandlinger*. Revisor skal utføre kontrollhandlinger og beskrive funn i tråd med vedlagte mal. Følgende bilagskontroll av underleddets utgifter skal foretas:

- Plukk ut de fem største utgiftsbilagene og et tilfeldig utvalg av ytterligere ti utgiftsbilag som er regnskapsført i regnskapsåret.
- Beskriv bilagene i henhold til fastsatt kontrollskjema for bilag, herunder hvilken utgiftspost i «Skjema forenklet regnskapsrapportering underledd i tros- og livssynssamfunn» utgiften er henført til.
- Kontrollér at bilagene er overført til skjemaet for forenklet regnskapsrapportering.

Dersom samme revisor benyttes for å kontrollere flere av underleddenes regnskapsopplysninger, behøver det ikke utarbeides én revisorrapport for hvert underledd. I vedlagte mal er det tatt høyde for at rapporten kan omfatte flere eller alle underleddene i skjemaet for forenklet regnskapsrapportering.

Departementet minner om at ovennevnte revisorkontroll ikke er påkrevd hvis underleddets regnskap har blitt revidert av statsautorisert revisor, se trossamfunnsforskriften § 13 andre ledd andre og tredje punktum. Det holder da at tros- eller livssynssamfunnet sender inn revisjonsberetningen om underleddets regnskap.

Departementet understreker at sentralleddets regnskap uansett skal være revidert av statsautorisert revisor hvis tros- eller livssynssamfunnet mottok mer enn 300 000 kroner i statstilskudd i det aktuelle regnskapsåret.

6. Videre sending

Vi ber statsforvalterne videre sende dette rundskrivet m/vedlegg til de tros- og livssynssamfunn som består av flere underledd og dermed vil kunne benytte seg av adgangen til forenklet regnskapsrapportering etter trossamfunnsforskriften § 13 andre ledd tredje punktum.

Med hilsen

Ellen Ur (e.f.)
avdelingsdirektør

Geir Telstø
utredningsleder

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

Kongelig resolusjon 8. desember 2023

Skjema for forenklet regnskapsrapportering for underledd

Mal for revisors rapport

Kopi:

Statsforvalterens fellestjenester

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

Norges Kristne Råd

Muslimsk Dialognettverk

Islamsk Råd Norge

Den norske revisorforening